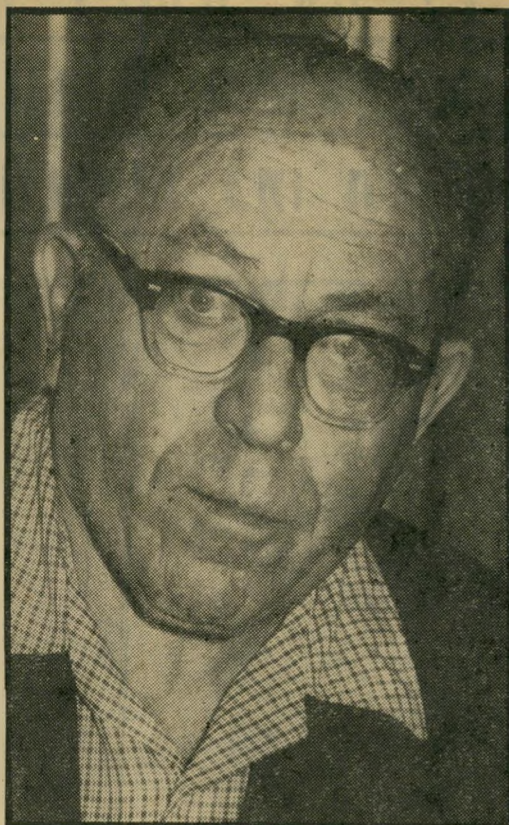

שלמה ניצן:

ד"ר יעקב ארנון:

דו פתיר:

עם מעט עזרה מידידי!

כשבאינפלציה היה חור!

העבודה היא כמו רולטה!

שלמה ניצן הוא הכוכב התורן של עם ישראל. בערבי שישי הוא מצחיק אותנו עד דמעות, בסיפוריו ובפעי לוליו, במיסגרת התוכנית, "שעה טובה" בטלוויזיה. מה יש לדבר, הנעלים הגדולות שהשאיר אחריו מאיר שליו התאימו לו להפליא.

● מניין דך כד הרעיונות המדליקים האלה?

כל רעיון הוא ספציפי למה שקורה באותו השבוע. אני עובר על כל העיתונים של השבוע, ועם מעט עזרה מידידי, הצייר דני קרמן והבמאי אהרן שמי, אני מבצע את הרעיונות.

● איך מתבצעים הרעיונות?

אנחנו יושבים ומדברים על התוכנית, מעלים אסוציאציות, מדליקים אחד את השני. זהו.

● ספר די עזר רעיון המלאכים שג אייבן.

זה היה קצת מפחיד. באתי קצת יותר מוקדם לאול-פון, וישבתי עם קורסט מתחת למכנסיים. לקורסט היו מחוברים שני חוטי ניילון. כל הזמן פחדתי שאפול ואש-בור את הראש. בשביל להרגיע את עצמי ניסיתי את העניין פעם או פעמיים לפני התוכנית. האיש הכי מופתע מהעסק היה מני פאר. הוא לא ראה את החזרות שלי, וכשהתחלתי להתעופף הוא היה ממש בהלם.

● והפייזזה עם המים?

הפתעתי את החברה, אמרתי להם: תביאו פילה, תמלי או אותה מיים. הם לא ידעו שאני אכנס למים. אבל מה, לפני המצלמה אני מרגיש כאילו אני בורח מהאוייב, וזהו. נכנסתי למים, התרטבתי ונהניתי נורא. בכלל, אני עושה לפני המצלמה דברים שבחיים שלי לא הייתי מעלה בדעתי שאעשה. את רואה אותי סתם כך, להנאתי, יושב עם עורב על הראש?

● הששת להיכנס דנעניו של מאיר שדיו?

לא, רק אמרתי שאני רוצה לעשות את העבודה בדרך שלי, לא כמו מאיר שליו. זהו, אני נהנה מהעבודה. אני נהנה להגיב על דברים, על עיתונות, על אירועים פוליטיים. זה בראש שלי, ואני עושה רק מה שבראש שלי. אני, למשל, לא יכול לספר משהו שלא מצחיק אותי. כזה אני.

בימים-טרופים-אלה, של אינפלציה דוהרת, כשקשה לגמור את החודש והבנקים חוגגים על האוברדאפטים הפרטיים של כל אחד מאיתנו, קצת מוזר לשמוע כי פעם, לפני לא-כל-כך הרבה שנים, המצב היה קצת שונה. ד"ר יעקב ארנון, מי שהיה מנכ"ל משרד-האוצר-צר בתקופתם של אליעזר קפלן, לוי אשכול, פינחס ספיר וצבי שרף זוכר זמנים אחרים.

● ד"ר ארנון, מה היה השיעור הממוצע שג האינפלציה בתקופה שבה היית מנכ"ל משרד-האוצר?

בשנות ה-60 הממוצע של האינפלציה בארץ היה בערך שישה אחוזים בשנה, ואני חושב שאף אחד כבר לא זוכר את זה. אני זוכר, שכאשר הייתי מעורב בעבודת משרד-האוצר, בכל פעם שהאינפלציה היתה מגיעה לחמישה וחצי אחוזים לשנה, היינו נחרדים ונוקטים בצעדים כדי להוריד אותה לשלושה וחצי אחוזים.

● עז איזה שנים אתה מדבר?

על השנים שבין 1954 ל-1972. לא לפני הרבה זמן, ואף אחד לא זוכר. מאז הקמת המדינה ועד ל-1952 כמעט שלא היתה אינפלציה רשמית בארץ. היה קיצוב והיה פיקוח על המחירים. כמובן, היה גם שוק שחור, אך בחישובי המדד לקחו בחשבון רק מחירים רשמיים. ב-1952 חל פיקוח, המדינה קיבלה מענקים מארצות-הברית והתקבלו שילומים מגרמניה. הייבוא גדל ותוך שנה-שנתיים נגמרה תקופת השוק השחור. בשנים 1952 ו-1953 היתה אינפלציה עצומה בארץ. המחירים הרשמיים עלו בשבעים אחוזים. תוך שנה ירד אחוז האינפלציה משבעים אחוזים לשלוש-עשרה וחצי אחוזים, ושנה לאחר מכן ירדה האינפלציה לשישה אחוזים. חשוב לזכור את זה, לא?!

● מתי התפטרת מעבודתך כמנכ"ל משרד-האוצר?

כשפינחס ספיר חזר למשרד.

יועצו של ראש-הממשלה לענייני תיקשורת, העיתונאי דו פתיר, עומד לנסוע בשבוע הבא לווינגטון, כאורח "המכון לזומה אמריקאית בענייני מדינה וחברה", עם, לצידם של האמריקאי הארוולד סונדרס, מי שהיה עוזר מזכיר המדינה לענייני המזרח-התיכון, והמצרי תאחסין באשיר, מי שהיה דוברו של הנשיא אנוור אל-סאדאת ושגריר מצריים בליגה הערבית, יעסוק פתיר במחקר על תהליך השלום הישראלי-מצרי. דו פתיר סיים שש שנות כהונה לצידם של שני ראשי ממשלות, יצחק רבין ומנחם בגין. שאלתי אותו:

● איך היה?

העבודה היא כמו רולטה. הלכתי לשנה, מצאתי עצמי מסיים שש ורבע שנים. הלכתי לעבודה שיגרתית - חשובה אמנם, אך אסורה מאוד - ומצאתי עצמי עובר את החוויות הכי גדולות שעיתונאי או דובר יכול לחלום עליהם.

● לפני שנבחרת לתפקיד עזירי יצחק רבין, לא היה מקובל כי לראש-הממשלה יש יועץ לענייני תיקשורת.

נכון. אני הראשון בתפקיד. אני חושב שלמרות שזהו תפקיד חדשני, הוא חיוני מאוד ויש להפעיל אותו גם בעתיד.

● איזה אופי צריך יועץ ראש-הממשלה לענייני תיקשורת?

אין אדם יכול להעיד על עיסתו. אך לדעתי, האיש חייב להכיר היטב את שני צידי המיתר. בפעולתו ובאבי-שיותו הוא צריך להבטיח שהעיתונאים יבינו את המימ-סד, ולחדד את הבנת המימסד לגבי עבודת העיתונאים.

● מונית לתפקיד עזירי רבין, שהכיר אותך כאשר היה שגריר ישראל בווינגטון. אתה הייתי אז יועץ השגרירות לענייני עיתוני נות והסברה. התבקש להמשיך בתפקידך עזירי רבין. האם אינך סבור כי יועצו של ראש-הממשלה לענייני תיקשורת חייב להחזיק בדי-עיתוני הפוליטיקה והמדיניות שג הכום שלו?

לא, אינני חושב שצריך להיות כך. היועץ חייב להיות בעל מרחב פעולה ותימרון, שראש-הממשלה נותן לו, ולא צריך להחזיק בדיעותיו. מכיוון שיועץ אינו צריך להציג עמדות אישיות, אין זה מתפקידו. זהו תפקיד של מיקצוען. אינני יוצא-דופן מבחינה זו. גם הנרי גיימס, דוברו של ראש ממשלת בריטניה, מוגרט תאצ'ר, היה קודם לכן דוברו של הרולד וילסון, כשזה היה ראש-ממ-שלה מטעם הלייבור.